

Pim Cornelussen: Vaderschap: de grote blinde vlek (opinie) ¹

Na de kindertijd en de adolescentie is er geen andere periode in het leven van een volwassene die gepaard gaat met zulke dramatische psychologische, sociale en fysieke veranderingen.’ Dat schrijft Lucy Jones in *Moederteit*. Ze heeft het niet over ouderschap in het algemeen, maar over matrescentie: het proces van moeder worden.

Deze zomer kreeg ik een dochter. Zoals bij alle aanstaande ouders ging dat gepaard met vragen. Tijdens de zwangerschap zag ik de stapel boeken naast de bank groeien: allemaal met het woord ‘moeder’ in de titel. Mijn vriendin las alles wat ze kon vinden over haar aanstaande moederschap. Feministische essays, existentiële stellingnames, ecokritische geschriften, historische studies, zelfhulpboeken en hedendaagse zoektochten naar wat het betekent om kinderen te krijgen als vrouw. Er bleek een complete bibliotheek te bestaan, gewijd aan het moederschap.

Toen ik zelf op zoek ging naar boeken over vaderschap, kwam ik van een koude kermis thuis. Het enige wat ik vond waren werken die klonken als studentikoze survivalgidsen: *Babymanagement voor mannen*, *Vader worden voor dummies*. Daarin las ik vooral welke babyfoon het beste is, wat een opvoeding kost en welke kinderwagen het handigst is. Alsof vaders eerder managers zijn van een gezinsbedrijf dan mensen met hun eigen vragen en onzekerheden. Alsof het vaderschap iets is dat je zonder kleerscheuren moet doorstaan, in plaats van iets dat betekenis en verdieping brengt.

Het bleek breder te spelen dan alleen boeken. In mijn stad bestaan twintig cursussen voor aanstaande moeders, en nul voor vaders. Misschien is dat gebrek aan aanbod geen toeval, maar een spiegel van hoe we vaders zien. We verwachten aanwezigheid, maar geen betrokkenheid op

¹ Artikel werd gepubliceerd in het Nederlands Dagblad op 22 augustus 2025. Publicatiegegevens: Pim Cornelussen, (2025): *Vaderschap: de grote blinde vlek*; in: Nederlands Dagblad, bijlage Gulliver, vrijdag 22 augustus 2025; pag. 6.

www.nd.nl/cultuur/cultuur/1279839/pim-kreeg-deze-zomer-een-dochter-maar-vraagt-zich-af-waarom-i Met toestemming van Pim overgenomen in *Vaderschapskennis* (septembernummer 2025, nr. 44), evenals met toestemming van de redactie van het ND (incl. bronvermelding).

emotioneel niveau. Een vader die een dag vrijneemt voor een schoolvoorstelling krijgt applaus; een moeder krijgt geen applaus, alleen de verwachting dat ze er is. Dat verschil begint al vóór de geboorte, in hoe we praten, schrijven en leren over ouderschap.

Misschien speelt er ook iets van onze kant. Veel mannen hebben niet geleerd om over dit soort thema's te praten, laat staan er woorden voor te vinden. In vriendschappen blijft het vaak bij losse grappen of praktische tips, nooit bij de vraag hoe het vaderschap ons verandert of wat het van ons vraagt. Misschien is het makkelijker om over kinderwagens te praten dan over angsten of twijfels. Maar zolang we zelf het gesprek ontwijken, bevestigen we ook het idee dat het niet gevoerd hoeft te worden.

“Noem eens een film waarin het vader worden centraal staat,” vroeg ik mijn vriendin. We konden er allebei niet één bedenken.

Dus: waarom hebben we wel een woord voor de moeder-worden-periode, maar niet voor vaders? Komt dat omdat we minder kwetsbaar zijn? Omdat we hormonaal niet veranderen (de wetenschap zegt van wel)? Omdat we niet over gevoelens praten? Is het cultureel? Of is er iets anders aan de hand?

Hoe het voelt om voor het eerst een piepklein lichaam tegen je borst te houden en te weten dat niets ooit nog hetzelfde wordt. Hoe je blik op tijd verandert, je prioriteiten verschuiven, je nachten korter worden maar je hart voller: deze dingen verdienen aandacht. Het verdient vragen die om filosofische, ethische of spirituele antwoorden vragen. Vaders denken ook na — niet alleen over hoe we ons product het best kunnen beheren. Daarom stel ik voor om onze eigen bibliotheek te beginnen, niet alleen gevuld met handleidingen. Maar misschien moeten we eerst beginnen met een woord voor de overgang naar het vaderschap. Want zolang die naam ontbreekt, blijft ook het verhaal ongeschreven.